

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра цивільного права

МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО

**методичні вказівки для підготовки до семінарських занять
здобувачів 4-го курсу заочної форми навчання
спеціальність 081 «Право»
освітня програма «Право»**

**м. Івано-Франківськ
2022**

Схвалено на засіданні кафедри цивільного права навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (протокол № 1 від 30.08.2022 р.)

Схвалено науково-методичною радою Навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (протокол № 1 від 18.10.2022 р.)

Рецензенти:

Банасевич І.І., кандидат юрид. наук, доцент кафедри цивільного права Навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника;

Ковалишин О.Р., кандидат юрид. наук, доцент кафедри судочинства Навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

МИРОНЕНКО І.В. Міжнародне приватне право: методичні вказівки для підготовки до семінарських занять здобувачів 4-го курсу заочної форми навчання (спеціальність 081 «Право», освітня програма «Право»). Івано-Франківськ: навчально-науковий юридичний інститут ПНУ ім. В. Стефаника», 2022. 22 с.

Методичні вказівки розроблені на основі навчального плану Навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника і призначені для підготовки до практичних (семінарських) занять з дисципліни «Міжнародне приватне право», а також до здачі екзамену з даної дисципліни. Тут викладені завдання до семінарських занять з дисципліни «Міжнародне приватне право», які включають перелік питань, що виносяться до обговорення на занятті, перелік літератури, до якого включена монографічні та інші наукові джерела з даної тематики, а також перелік нормативно-правових актів, які регулюють відповідні відносини. Також викладено програмові вимоги з даної дисципліни і завдання для самостійних (домашніх) контрольних робіт здобувачів.

© Мироненко І.В., 2022
© Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника, 2022

ЗМІСТ

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	4
ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ.....	7
<i>Семінарське заняття № 1. Загальні засади міжнародного приватного права</i>	
<i>Частина 1. Предмет, система та джерела міжнародного приватного права.....</i>	<i>7</i>
<i>Частина 2. Загальні та юридико-технічні методи регулювання у міжнародному приватному праві</i>	<i>8</i>
<i>Семінарське заняття № 2. Зобов'язальні правовідносини з іноземним елементом.....</i>	10
ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНИХ (ДОМАШНІХ) КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ	13

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Поняття, предмет та завдання міжнародного приватного права.

Методи міжнародного приватного права: загальна характеристика.

Принципи міжнародного приватного права.

Система міжнародного приватного права.

Співвідношення міжнародного приватного права з суміжними галузями права та його місце у правовій системі України.

Поняття та види джерел міжнародного приватного права.

Внутрішнє законодавство як джерело міжнародного приватного права.

Міжнародні договори як джерело міжнародного приватного права.

Правові звичаї як джерело міжнародного приватного права.

Судова та арбітражна практика як джерело міжнародного приватного права.

Уніфікація і гармонізація норм міжнародного приватного права.

Загальні та спеціальні методи правового регулювання у МПП.

Матеріально-правовий (прямий) метод правового регулювання: зміст та межі застосування

Колізійно-правовий метод регулювання.

Принципи колізійного регулювання.

Структура та види колізійних норм.

Основні колізійні прив'язки (формули прикріплення).

Загальні положення щодо правового регулювання відносин за участю іноземного елемента.

Кваліфікація колізійних норм.

Зворотне відсилання та відсилання до права третьої країни.

Обхід закону у міжнародному приватному праві.

Застосування норм іноземного права.

Застереження про публічний порядок.

Інститут імперативних норм в МПП.

Взаємність та реторсія у міжнародному приватному праві.

Правові режими в міжнародному приватному праві.

Поняття та види суб'єктів міжнародного приватного права, особливості регулювання їх правового статусу.

Особистий закон фізичної особи.

Категорії та правовий статус іноземців в Україні.

Правове становище громадян України за кордоном.

Особистий закон (національність) юридичної особи.

Правовий режим іноземних юридичних осіб в Україні.

Держава як суб'єкт міжнародного приватного права.

Імунітет держави: сучасні концепції.

Колізійні питання речового права у міжнародному приватному праві.

Колізійні норми речового права в внутрішньому законодавстві України.

Правове регулювання іноземних інвестицій в Україні: загальні положення.

Гарантії та правові механізми захисту іноземних інвестицій в Україні.

Поняття та види правочинів із іноземним елементом.

Особливості правового регулювання зовнішньоекономічних договорів (контрактів) в Україні.

Колізійні прив'язки щодо регулювання форми правочинів з іноземним елементом.

Колізійні прив'язки щодо регулювання змісту правочинів з іноземним елементом.

Уніфікація правового регулювання правочинів із іноземним елементом: загальна характеристика.

Конвенція ООН про договори міжнародної купівлі-продажу товарів (1980 р.): зміст та межі застосування.

«Правила ІНКОТЕРМС»: зміст та особливості застосування.

Зміст та межі застосування «Принципів міжнародних комерційних договорів УНІДРУА» (2016).

Правове регулювання недоговірних зобов'язань у міжнародному приватному праві.

Колізійні питання деліктних зобов'язань з іноземним елементом.

Колізійні прив'язки у сфері деліктних зобов'язань: загальна характеристика.

Колізійне регулювання деліктних зобов'язань у законодавстві України.

Уніфікація правового регулювання деліктних зобов'язань в міжнародному приватному праві.

Особливості правового регулювання шлюбно-сімейних відносин в міжнародному приватному праві.

Колізійні питання оформлення шлюбу з іноземним елементом.

Особливості правового регулювання особистих немайнових відносин подружжя в міжнародному приватному праві.

Правове регулювання майнових відносин подружжя в міжнародному приватному праві.

Колізійні питання припинення шлюбу в міжнародному приватному праві.

Опіка та піклування у міжнародному приватному праві.

Міжнародні аліментні зобов'язання.

Усиновлення з іноземним елементом.

Колізійні питання спадкування з іноземним елементом.

Міжнародні договори у сфері спадкових відносин.

Колізійні регулювання спадкових відносин з іноземним елементом.

Перехід спадщини до держави.

Міжнародно-правове регулювання праці з іноземним елементом.

Колізійне регулювання трудових відносин за участю іноземного елемента.

Правове регулювання праці іноземних суб'єктів в Україні.

Правове регулювання праці громадян України за кордоном.

Міжнародні договори України з питань трудових відносин.

Поняття та предмет міжнародного цивільного процесу.

Джерела міжнародного цивільного процесу.

Процесуальний статус іноземних суб'єктів в Україні.

Міжнародна підсудність цивільних справ.

Міжнародна правова допомога: поняття, зміст, порядок надання.

Міжнародні договори України про надання правової допомоги.

Визнання та виконання іноземних судових рішень.
Поняття, правова природа та види міжнародного комерційного арбітражу.
Джерела правового регулювання міжнародного комерційного арбітражу.
Компетенція міжнародного комерційного арбітражу.
Арбітражна угода.
Процедура розгляду справ у міжнародному комерційному арбітражі.
Оспорювання арбітражного рішення.
Визнання та виконання арбітражних рішень.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Семінарське заняття № 1.

(2 години)

Частина I

Предмет, система та джерела міжнародного приватного права

В межах даної теми розглядаються питання щодо змісту та завдань міжнародного приватного права (МПП), його місця в національній правовій системі. Особливу увагу слід звернути на вивчення сукупності суспільних відносин, які складають предмет МПП, зміст понять „приватноправові відносини” та „іноземний елемент”, а також співвідношення МПП з іншими галузями права. При вивченні системи МПП необхідно з'ясувати її складові елементи, а також особливості положень про міжнародний цивільний процес та їх місце у МПП.

Ключові поняття: міжнародне приватне право, приватноправові відносини, приватне право, іноземний елемент, матеріально-правове регулювання, колізійне регулювання, система галузі права, міжнародний цивільний процес.

Питання для обговорення:

1. Поняття, правова природа та завдання міжнародного приватного права.
2. Методи міжнародного приватного права:
 - поняття та зміст колізійного регулювання у міжнародному приватному праві;
 - матеріально-правове регулювання у міжнародному приватному праві: зміст та межі застосування.
3. Основні засади (принципи) міжнародного приватного права.
4. Система міжнародного приватного права.
5. Джерела міжнародного приватного права: загальна характеристика.

Контрольні питання:

1. Вкажіть, які суспільні відносини складають предмет міжнародного приватного права.
2. Вкажіть спеціальні (техніко-юридичні) методи регулювання у міжнародному приватному праві?
3. Які особливості має система міжнародного приватного права?
4. Як місце займає міжнародне приватне право у системі національного права?

Практичні завдання:

1. Уряд України звернувся до Європейського Союзу щодо отримання допомоги для здійсненні демаркації кордону з Російською Федерацією та Республікою Білорусь. Обґрунтуйте, чи належать дані правовідносини до сфери міжнародного приватного права?

2. Визначте, що таке «іноземний елемент» у відносинах, що охоплюються міжнародним приватним правом, вибравши правильний варіант відповіді:

- а) характеристика правовідносин;
- б) характеристика громадянства;
- в) характеристика національності.

3. Представники урядів двох держав досягли домовленості щодо змісту двостороннього договору про взаємне гарантування та захист іноземних інвестицій. Визначте, чи охоплюються такі відносини міжнародним приватним правом?

Рекомендована література:

1. Білоусов Є. М., Яковюк І. В. Міжнародне приватне право. Харків: Право, 2021. 408 с.
2. Килимник І. І., Бровдій А. М. Міжнародне приватне право: навч. посібник. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. 111 с.
3. Мироненко І. В. Міжнародне приватне право: навчальний посібник. 2-ге видання. К.: Алерта, 2013. 288 с.
4. Міжнародне приватне право: підручник / за ред. А. С. Довгєрта і В. І. Кисіля. 2-ге видання. К.: Алерта, 2014. 656 с.
5. Мережко О. О. Проблеми теорії міжнародного публічного та приватного права/ Олександр Мережко. Юстиніан, 2010. 320 с.
6. Фединяк Г. С., Фединяк Л. С. Міжнародне приватне право: підручник. К.: Алерта, 2021. 524 с.
7. Міжнародне приватне право: підручник для студ. юрид. вищ. навч. закл. / за ред. проф. В. П. Жушмана та доц. І. А. Шуміло. Х.: Право, 2015. 320 с.
8. Про міжнародне приватне право: Закон України від 23.06.2005 року № 2709-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2709-15#Text>

Частина 2.

Загальні та юридико-технічні методи регулювання у міжнародному приватному праві

В межах даної теми розглядаються питання щодо основ колізійно-правового регулювання в МПП. Особливу увагу слід звернути на вивчення поняття, структури та видів колізійних норм. Важливим також є засвоїти перелік та сферу застосування основних колізійних прив'язок (формул прикріплення), а також принципів сучасного колізійного регулювання.

Ключові поняття: колізійна норма, матеріально-правова норма, обсяг (об'єм), прив'язка (формула прикріплення),

Питання для обговорення:

1. Поняття та структура колізійних норм.
2. Види (класифікація) колізійних норм.
3. Основні колізійні прив'язки (формули прикріплення).
4. Принципи колізійного регулювання.

Контрольні питання:

1. Вкажіть особливості структури колізійної норми.
3. Наведіть найбільш типові колізійні прив'язки (формули прикріплення), що застосовуються у міжнародному приватному праві.
4. Визначте, в чому полягає зміст „автономії волі” і яка сфера її застосування у міжнародному приватному праві України?

Практичні завдання:

1. За правом якої держави слід визначати дієздатність іноземного громадянина, що тимчасово перебуває в Україні?
2. Яким чином слід визначити право, яке регулює договір поставки, який укладений між українською та румунською фірмами? Чи може відповідне право визначатися за домовленістю контрагентів?
3. Чи буде визнаватися в Україні належним за формою заповіт, який було складено в Канаді відповідно до місцевого права в письмовій формі та підписано за участю двох свідків?

Рекомендована література:

1. Білоусов Є. М., Яковюк І. В. Міжнародне приватне право. Харків: Право, 2021. 408 с.
2. Килимник І. І., Бровдій А. М. Міжнародне приватне право: навч. посібник. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. 111 с.
3. Мироненко І. В. Міжнародне приватне право: навчальний посібник. 2-ге видання. К.: Алерта, 2013. 288 с.
4. Міжнародне приватне право: підручник / за ред. А. С. Довгєрта і В. І. Кисіля. 2-ге видання. К.: Алерта, 2014. 656 с.
5. Мережко О. О. Проблеми теорії міжнародного публічного та приватного права / Олександр Мережко. Юстиніан, 2010. 320 с.
6. Фединяк Г. С., Фединяк Л. С. Міжнародне приватне право: підручник. К.: Алерта, 2021. 524 с.
7. Міжнародне приватне право: підручник для студ. юрид. вищ. навч. закл. / за ред. проф. В. П. Жушмана та доц. І. А. Шуміло. Х.: Право, 2015. 320 с.
8. Кисіль В. І. Механізми колізійного регулювання в сучасному міжнародному приватному праві: дис... д-ра юрид. наук: 12.00.03 / Інститут міжнародних відносин Київського національного ун-ту ім. Тараса Шевченка. К., 2001. 396 с.
9. Задорожна С. М. Автономія сторін в міжнародному приватному праві: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03 / НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. К., 2006. 202 с.
10. Пшеничнюк Д. В. Колізійний принцип тісного зв'язку у міжнародному приватному праві: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03 / Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка; Ін-т міжнар. відносин. 2011. 196 с.
11. Про міжнародне приватне право: Закон України від 23.06.2005 року № 2709-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2709-15#Text>

Семінарське заняття № 2.

(2 години)

Зобов'язальні правовідносини з іноземним елементом

В межах даної теми розглядаються питання правового регулювання правочинів з іноземним елементом. При підготовці до семінарського заняття слід звернути увагу на поняття «міжнародного комерційного правочину», «споживчого договору з іноземним елементом», а також особливості їх регулювання. Особливої уваги заслуговує вивчення змісту і особливостей основної («автономія волі») та додаткових («закон найбільш тісного зв'язку», «закон держави продавця») колізійних прив'язок щодо регулювання міжнародних договірних зобов'язань. На сьогодні існує значна кількість міжнародно-правових актів, як нормативного, так і ненормативного характеру, які також регламентують сферу міжнародних комерційних правочинів; відповідно, необхідно знати перелік та основні положення найбільш важливих міжнародних актів з даного питання. При вивченні питань правового регулювання деліктних зобов'язань у МПП необхідно звернути увагу на відмінності щодо регулювання деліктних правовідносин в різних державах, існуючі міжнародні договори з питань деліктних зобов'язань з іноземним елементом, основні та додаткові колізійні прив'язки щодо регулювання деліктних зобов'язань.

Ключові поняття: міжнародний комерційний договір, зовнішньоекономічний договір (контракт), автономія волі, закон держави місця укладення договору, форма правочину, комерційне право (*lex mercatoria*), позадоговірне зобов'язання, закон місця заподіяння шкоди, закон місця настання шкоди, найбільш сприятливий для потерпілого закон.

Питання для обговорення:

1. Поняття та види правочинів з іноземним елементом.
2. Уніфікація міжнародно-правового регулювання правочинів з іноземним елементом.
3. Колізійні прив'язки щодо регулювання форми правочинів з іноземним елементом.
4. Колізійні прив'язки щодо регулювання змісту правочинів з іноземним елементом.
5. Колізійні прив'язки щодо регулювання недоговірних зобов'язань у міжнародному приватному праві.

Контрольні питання:

1. Вкажіть основні та факультативні ознаки зовнішньоекономічного договору (контракту)?
2. Вкажіть міжнародно-правові акти, що регулюють договірні зобов'язання у міжнародному приватному праві.
3. Вкажіть сферу застосування «Віденської конвенції ООН про договори міжнародної купівлі-продажу товарів» (1980 р.)?

Практичні завдання:

1. Між українським акціонерним товариством і болгарською фірмою був укладений договір поставки. Сторони вибрали в якості застосовного права українське право. Актом приймання товару було встановлено, що болгарська сторона порушила умови договору, в односторонньому порядку змінивши асортимент поставленої продукції. На вимогу покупця забезпечити асортимент товару, передбачений договором, продавець відповів відмовою. Позивач, обґрунтовуючи свої вимоги, посилався на норми Господарського кодексу України. Відповідач же обґрунтовував свої заперечення на основі положень «Конвенції ООН про договори міжнародної купівлі - продажі товарів» (1980). Чи правильно суд в даному випадку застосував норми міжнародного договору?

2. Як слід вчинити суду у разі виникнення спору, якщо компанія російського права продавала свої облігації на спеціалізованих торгах в Нью-Йорку (США), а в укладених договорах не був передбачений вибір застосовного права, і російська сторона, як продавець, застосовувала російське право.

Рекомендована література:

1. Білоусов Є. М., Яковюк І. В. Міжнародне приватне право. Харків: Право, 2021. 408 с.
2. Килимник І. І., Бровдій А. М. Міжнародне приватне право: навч. посібник. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. 111 с.
3. Мироненко І. В. Міжнародне приватне право: навчальний посібник. 2-ге видання. К.: Алерта, 2013. 288 с.
4. Міжнародне приватне право: підручник / за ред. А. С. Довгєрта і В. І. Кисіля. 2-ге видання. К.: Алерта, 2014. 656 с.
5. Міжнародне приватне право: підручник / за ред. проф. В.П. Жушмана та доц. І.А. Шуміло. Х.: Право, 2015. 320 с.
6. Фединяк Г. С., Фединяк Л. С. Міжнародне приватне право: підручник. К.: Алерта, 2021. 524 с.
7. Діковська І. А. Міжнародні комерційні контракти: колізійне та матеріально-правове регулювання: навч. посіб. Київ: Прав. єдність, Алерта, 2016. 321 с.
8. Борт О. П. Інститут договірної статуту у міжнародному приватному праві: монографія. Одеса: Гельветика, 2017. 199 с.
9. Довбиш В. А., Світлак І. І. Зовнішньоекономічний договір (контракт) купівлі-продажу: правове регулювання: монографія. Вінниця: ВНТУ, 2013. 247 с.
10. Конвенція ООН про договори міжнародної купівлі-продажу товарів (1980 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
11. Конвенція про право, що застосовується до договорів міжнародної купівлі-продажу товарів (1986 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
12. Конвенція про позовну давність у міжнародній купівлі-продажу товарів (1974 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
13. Конвенція про єдиний закон про укладення договорів про міжнародну купівлю-продаж товарів (1964 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
15. Конвенція про право, що застосовується до міжнародної купівлі-продажу

товарів (1955 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua>

16 Конвенція про закон, що застосовується до передачі права власності у разі міжнародного купівлі-продажу товарів (1958 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua>

17. Про міжнародне приватне право: Закон України від 23.06.2005 року № 2709-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2709-15#Text>

18. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991 року № 959-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text>

19. Про регулювання товарообмінних (бартерних) операцій у галузі зовнішньоекономічної діяльності: Закон України від 23.12.1998 року № 351-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/351-14#Text>

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНИХ (ДОМАШНІХ) КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Короткі рекомендації щодо виконання самостійних (домашніх) контрольних робіт.

Завдання складені в 30 варіантах однакового рівня складності, що оцінюється в цілому у 25 балів. Кожен варіант завдань включає в себе: 3 контрольних питання (оцінюються на 5 балів) та 1 практичну задачу (оцінюється в 10 балів).

Кожен здобувач обирає той варіант завдання, який відповідає номеру, під яким вказано його прізвище в журналі відповідної групи станом на початок семестру.

При наданні відповідей на контрольні запитання слід забезпечити їх стислість та вичерпність. Такі відповіді на кожне із контрольних питань повинні бути однозначними по-суті і за обсягом вкладатись 1-2 сторінки. Занадто короткі або надто розширені відповіді будуть розглядатись як показник недостатнього рівня володіння матеріалом.

При розв'язанні практичних задач необхідно як надавати відповіді на поставлені запитання, так і наводити обґрунтування цих відповідей з посиланням на нормативно-правові акти та їх конкретні норми. Відповіді, що містять лише ствердження або заперечення без належного правового обґрунтування, не будуть вважатись достатніми.

ВАРІАНТИ ЗАВДАНЬ

Варіант 1.

1. Надайте відповідь на запитання:

1. У яких випадках державу слід розглядати як суб'єкт міжнародного приватного права, а у яких – як суб'єкт міжнародного публічного права?
2. В чому полягає зміст матеріально-правового регулювання в міжнародному приватному праві та його відмінність від колізійного методу регулювання?
3. В яких випадках приватноправові спори за участю іноземного елемента підсудні виключно українським судам?

2. Розв'яжіть задачу:

Після смерті особи без громадянства, що постійно проживала в Україні, постало питання, чи поширюються положення українського законодавства на відносини щодо спадкування належного їй нерухомого майна, що знаходиться в Республіці Молдові. Надайте відповідні роз'яснення.

Варіант 2

1. Надайте відповідь на запитання:

1. В чому полягає особливість правового статусу іммігрантів в нашій державі в порівнянні з правовим статусом інших категорій іноземців – фізичних осіб в Україні?
2. Вкажіть основні колізійні питання щодо складання заповіту у міжнародному приватному праві та їх колізійне врегулювання в українському законодавстві?
3. Охарактеризуйте правове регулювання щодо визнання та виконання іноземних судових

рішень в Україні?

2. Розв'яжіть задачу:

Чи можливе врегулювання згідно положень українського законодавства спору між українськими громадянами щодо відшкодування шкоди, яку вони завдали один одному, перебуваючи на території іноземної держави? Надайте відповідні роз'яснення.

Варіант 3

1. Надайте відповідь на запитання:

1. Надайте порівняльну характеристику предмету регулювання міжнародного приватного права та міжнародного публічного права?

2. Вкажіть основні колізійні питання щодо спадкування у міжнародному приватному праві та їх колізійне врегулювання в українському законодавстві?

3. Які підстави та порядок визнання та виконання іноземних судових рішень в Україні?

2. Розв'яжіть задачу:

1. Громадянин іноземної звернувся до українського суду з позовом про стягнення з громадянина України моральної шкоди. Свій позов він обґрунтував тим, що громадянин України під час закордонної туристичної поїздки без дозволу сфотографував належний іноземцю будинок, що, згідно місцевого законодавства, визнається правопорушенням і тягне відповідальність. Чи може український суд задовільнити подібні позовні вимоги, що ґрунтуються на положеннях іноземного законодавства?

Варіант 4

1. Надайте відповідь на запитання:

1. За яких умов правове регулювання приватноправових відносин охоплюються міжнародним приватним правом?

2. Вкажіть основні колізійні питання щодо відшкодування шкоди у міжнародному приватному праві та їх колізійне врегулювання в українському законодавстві?

3. Охарактеризуйте правове регулювання міжнародної підсудності у законодавстві України?

2. Розв'яжіть задачу:

Внаслідок розлиття нафтопродуктів турецьким судном у нейтральних водах було забруднено земельну ділянку на морському узбережжі в межах території України, що належить російській туристичній фірмі. Обґрунтуйте, законодавством якої держави повинні регулюватись відносини щодо відшкодування шкоди?

Варіант 5

1. Надайте відповідь на запитання:

1. За яких умов державу слід розглядати як приватноправового суб'єкта у правовідносинах із іноземним елементом?

2. Вкажіть систему колізійних прив'язок щодо регулювання деліктних зобов'язань в законодавстві України?

3. В яких випадках приватноправові спори за участю іноземного елемента не підсудні судам України?

2. Розв'яжіть задачу:

Український громадянин, поїхавши в туристичну подорож на власному автомобілі, вчинив ДТП на території Республіки Польща, внаслідок якого було пошкоджено автомобіль громадянина Республіки Білорусь. Постало питання, законодавством якої держави повинні регулюватись відносини щодо відшкодування шкоди і чи можуть учасники ДТП самі обрати відповідне

національне законодавство на свій розсуд? Надайте відповідні роз'яснення.

Варіант 6

1. Надайте відповідь на запитання:

1. В чому полягає зміст колізійного регулювання у міжнародному приватному праві та його відмінності від матеріально-правового регулювання?
2. В чому полягає зміст проблеми відсилання в міжнародному приватному праві та як ці питання врегульовано у законодавстві України?
3. Охарактеризуйте систему правил про міжнародну підсудність приватноправових спорів з іноземним елементом у законодавстві України?

2. Розв'яжіть задачу:

Між українською та австрійською фірмою було укладено зовнішньоекономічний договір шляхом вчинення конклюдентних дій (після отримання комерційного замовлення та авансового платежу відповідна партія товару була відправлена контрагентові). Обґрунтуйте, чи відповідає такий спосіб укладення зовнішньоекономічного договору вимогам українського законодавства?

Варіант 7

1. Надайте відповідь на запитання:

1. Наведіть порівняльну характеристику колізійного та матеріально-правового методів регулювання у міжнародному приватному праві?
2. Вкажіть основні ознаки зовнішньоекономічного договору (контракту) та його відмінності від інших правочинів з іноземним елементом?
3. Охарактеризуйте систему міжнародних договорів України щодо надання міжнародної правової допомоги у цивільних справах?

2. Розв'яжіть задачу:

Під час судового розгляду майнового спору між подружжям – іноземцями щодо нерухомого майна, яке знаходиться в Україні, постало питання про дійсність шлюбу між ними, оскільки було встановлено, що на момент його укладення в іноземній державі згідно місцевого законодавства чоловік уже перебував у зареєстрованому шлюбі. Чи визнається такий шлюб в Україні і чи мають вказані особи визнаватися подружжям?

Варіант 8

1. Надайте відповідь на запитання:

1. В чому полягає відмінність предмету міжнародного приватного права та міжнародного публічного права?
2. Які колізійні прив'язки передбачені українським законодавством щодо регулювання змісту міжнародних договорів приватноправового характеру?
3. Охарактеризуйте систему нормативно-правових актів, що є джерелами міжнародного цивільного процесу?

2. Розв'яжіть задачу:

В процесі судового розгляду господарського спору між українською та російською фірмами щодо виконання договору поставки постало питання, яким законодавством повинен регулюватись даний договір, оскільки суд визнав недійсними умови договору щодо застосування до спірних відносин німецького законодавства. Як слід вирішити дане питання?

Варіант 9

1. Надайте відповідь на запитання:

1. Охарактеризуйте коло суб'єктів міжнародного приватного права?
2. Охарактеризуйте систему колізійних норм щодо регулювання правочинів з іноземним елементом?
3. В чому полягає зміст міжнародних звичаїв як джерел міжнародного приватного права та які особливості їх застосування?

2. Розв'яжіть задачу:

Законодавством якої держави повинні регулюватись відносини щодо продажу громадянином Естонії українській фірмі нерухомого майна, що знаходиться на території Республіки Болгарія?

Варіант 10

1. Надайте відповідь на запитання:

1. Які суспільні відносини складають предмет міжнародного приватного права?
2. Охарактеризуйте систему колізійних прив'язок щодо регулювання відносин власності в міжнародному приватному праві?
3. Охарактеризуйте судову практику як джерело сучасного міжнародного приватного права?

2. Розв'яжіть задачу:

Обґрунтуйте, законодавством якої держави повинно регулюватися право власності на належний українській компанії авіалайнер, який зареєстровано в Україні і перебуває на даний момент на території Алжиру?

Варіант 11

1. Надайте відповідь на запитання:

1. Наведіть порівняльну характеристику спеціальних методів правового регулювання в міжнародному приватному праві?
2. Вкажіть, які нормативно-правові акти внутрішнього законодавства України становлять систему джерел міжнародного приватного права?
3. Охарактеризуйте сучасний стан правової уніфікації з питань визнання та виконання іноземних судових рішень?

2. Розв'яжіть задачу:

Громадянин України, проживаючи в іноземній державі, на протязі тривалого терміну часу відкрито та добросовісно користувався жилим будинком. Виявивши, що цей будинок не має власника, він звернувся за роз'ясненнями, чи можливе визнання його права власності на це майно за набувальною давністю згідно українського законодавства. Надайте відповідні роз'яснення.

Варіант 12

1. Надайте відповідь на запитання:

1. Вкажіть зміст принципу «автономія волі сторін» в міжнародному приватному праві та особливості його застосування?
2. Вкажіть основні колізійні питання щодо регламентації відносин власності з іноземним елементом?
3. Охарактеризуйте сучасний стан регулювання питань договірної підсудності приватноправових спорів з іноземним елементом в законодавстві України?

Варіант 13

1. Надайте відповідь на запитання:

1. Вкажіть систему принципів міжнародного приватного права?
2. Які колізійні прив'язки щодо регулювання відносин власності застосовуються у міжнародному приватному праві?
3. В чому полягає зміст міжнародної правової допомоги в міжнародному цивільному процесі?

2. Розв'яжіть задачу:

Українська компанія здійснювала продаж своїх цінних паперів на Нью-Йоркській фондовій біржі. Оскільки при продажі із покупцем не було обумовлено вибір права щодо даного правочину, то постало питання про визначення правопорядку, який мав б регламентувати його зміст. Надайте відповідні роз'яснення.

Варіант 14

1. Надайте відповідь на запитання:

1. Охарактеризуйте систему джерел сучасного міжнародного приватного права?
2. Вкажіть сучасні підходи щодо визначення особистого закону фізичної особи в міжнародному приватному праві?
3. Охарактеризуйте систему міжнародних договорів України з питань міжнародного цивільного процесу?

2. Розв'яжіть задачу:

Під час судового розгляду майнового спору щодо спадкування нерухомого майна, яке знаходиться в Україні, постало питання про дійсність заповіту щодо нього, оскільки він був укладений в іноземній державі в усній формі шляхом проголошення спадкодавцем своєї волі перед мировим суддею у присутності п'яти свідків. Чи буде такий заповіт визнано дійсним в Україні?

Варіант 15

1. Надайте відповідь на запитання:

1. Охарактеризуйте співвідношення міжнародного приватного права з іншими галузями національного права України?
2. Вкажіть сучасні підходи щодо визначення особистого закону юридичної особи в міжнародному приватному праві?
3. Охарактеризуйте систему міжнародних договорів України з питань міжнародної правової допомоги в цивільних справах?

2. Розв'яжіть задачу:

Під час розгляду спору за участю іноземного суб'єкта суд встановив, що застосуванню підлягає право тієї іноземної держави, до якої цей суб'єкт належить. Оскільки суд не володів знаннями про відповідне іноземне право, то постало питання, чи вправі він брати до уваги пояснення юриста відповідного іноземного посольства та правовий висновок іноземної торгово-промислової палати. Надайте відповідні роз'яснення.

Варіант 16

1. Надайте відповідь на запитання:

1. Вкажіть спеціальні акти законодавства України щодо регулювання приватноправових відносин з іноземним елементом?
2. Вкажіть категорії іноземців - фізичних осіб, які можна виділити відповідно до положень чинного законодавства нашої держави у галузі міжнародного приватного права?
3. Розкрийте поняття за зміст міжнародного цивільного процесу?

2. Розв'яжіть задачу:

Громадянин іноземної держави постійно проживав та навчався в Україні. Після звернення ним до органів РАГС щодо реєстрації шлюбу з громадянкою України постало питання, законодавством якої держави повинні регулюватись питання щодо його шлюбного віку, оскільки положення Закону України «Про міжнародне приватне право» з цього питання відсилали до законодавства держави громадянства, а законодавство відповідної іноземної держави – до законодавства держави місця постійного проживання? Вирішіть дане питання.

Варіант 17

1. Надайте відповідь на запитання:

1. Вкажіть поняття, види та особливості застосування міжнародних договорів як джерел міжнародного приватного права?
2. В чому полягає зміст доктрини «функціонального імунітету» держави в міжнародному приватному праві?
3. Законодавство якої держави застосовується в Україні щодо врегулювання майнових відносин подружжя, один з яких є іноземцем?

2. Розв'яжіть задачу:

Обґрунтуйте, яке місце займають «Міжнародні правила інтерпретації комерційних термінів» (Правила ІНКОТЕРМС) у системі джерел міжнародного приватного права?

Варіант 18

1. Надайте відповідь на запитання:

1. Чи може правова доктрина виступати джерелом правового регулювання в міжнародному приватному праві?
2. Охарактеризуйте основні принципи колізійного регулювання у міжнародному приватному праві?
3. Вкажіть основні положення щодо регламентації процесуальної правоздатності та дієздатності іноземних суб'єктів в Україні?

2. Розв'яжіть задачу:

Генеральна Асамблея ООН прийняла резолюцію щодо недопустимості дискримінації іноземних працівників. Обґрунтуйте, чи належить даний акт до джерел міжнародного приватного права?

Варіант 19

1. Надайте відповідь на запитання:

1. Охарактеризуйте співвідношення міжнародного приватного права та міжнародного публічного права як галузей права?
2. Вкажіть основні колізійні питання щодо правового регулювання деліктних зобов'язань з іноземним елементом?
3. Охарактеризуйте основні положення щодо міжнародної підсудності приватноправових спорів з іноземним елементом у законодавстві України?

2. Розв'яжіть задачу:

Міжнародний суд ООН виніс рішення по справі про делімітацію континентального шельфу і виняткових економічних зон України і Румунії в Чорному морі. Обґрунтуйте, чи належить даний акт до джерел міжнародного приватного права?

Варіант 20

1. Надайте відповідь на запитання:

1. Які суспільні відносини складають предмет міжнародного цивільного процесу як складової міжнародного приватного права?
2. Вкажіть основні колізійні питання спадкування з іноземним елементом та їх врегулювання за законодавством України?
3. Якими нормативними актами регулюються питання визнання та виконання іноземних судових рішень в Україні?

2. Розв'яжіть задачу:

Чи може бути звільнено із роботи громадянина України, що був направлений працювати у відрядженні за кордон, із підстав, що не передбачені законодавством України, проте передбачені законодавством держави місця його перебування? Надайте відповідні роз'яснення.

Варіант 21

1. Надайте відповідь на запитання:

1. Охарактеризуйте загальні та спеціальні методи регулювання в міжнародному приватному праві?
2. Охарактеризуйте систему колізійних норм щодо регламентації особистого закону фізичної особи у законодавстві України?
3. Вкажіть загальний порядок визнання та виконання іноземних судових рішень в Україні.

2. Розв'яжіть задачу:

Представники урядів двох держав досягли домовленості щодо змісту двостороннього договору про взаємне гарантування та захист іноземних інвестицій. Обґрунтуйте, чи можна розглядати такий міжнародний договір у якості джерела міжнародного приватного права?

Варіант 22

1. Надайте відповідь на запитання:

1. В чому полягає зміст імунітету держави у міжнародному приватному праві?
2. Розкрийте зміст проблеми «відсилання» в міжнародному приватному праві та способи її подолання у законодавстві України?
3. Вкажіть порядок надання міжнародної правової допомоги у цивільних справах?

2. Розв'яжіть задачу:

Громадянин України та громадянка іноземної держави уклали між собою шлюб на території іноземної держави відповідно до місцевого законодавства. Через деякий час громадянин України звернувся до суду з позовом про визнання шлюбу недійсним, оскільки його було оформлено шляхом проведення церковної церемонії та видачі виписки з церковної книги про реєстрацію шлюбу. Чи може такий шлюб бути визнаний недійсним в Україні?

Варіант 23

1. Надайте відповідь на запитання:

1. Вкажіть складові елементи системи міжнародного приватного права?
2. Розкрийте зміст, значення та порядок застосування інституту застереження про публічний порядок в міжнародному приватному праві?
3. На яких підставах та у якому порядку визнаються і виконуються в Україні іноземні судові рішення?

2. Розв'яжіть задачу:

Іноземний громадянин, котрий працював технічним спеціалістом в консульстві своєї держави в Україні, звернувся до суду з вимогою визнати незаконним його звільнення з роботи, оскільки його було звільнено з підстав, не передбачених Кодексом законів про працю України. Яке рішення повинен прийняти суд?

Варіант 24

1. Надайте відповідь на запитання:

1. Розкрийте зміст та особливості «м'якого» колізійного регулювання у міжнародному приватному праві?
2. Охарактеризуйте систему колізійних прив'язок щодо регулювання шлюбно-сімейних відносин з іноземним елементом у законодавстві України?
3. В яких випадках українські суди відмовляють у прийнятті до розгляду справ за участю іноземного елемента?

2. Розв'яжіть задачу:

Працівники української фірми, котрих тимчасового направили для роботи в закордонну філію, висунули вимогу забезпечити їм такі умови щодо охорони та оплати праці, які діють у цій державі. Обґрунтуйте, чи правомірними є такі вимоги.

Варіант 25

1. Надайте відповідь на запитання:

1. Вкажіть види та зміст правових режимів, що застосовуються в міжнародному приватному праві?
2. Охарактеризуйте систему колізійних прив'язок щодо регулювання відносин власності з іноземним елементом у сучасному міжнародному приватному праві?
3. Вкажіть сучасні доктринальні підходи щодо визнання та виконання іноземних судових рішень?

2. Розв'яжіть задачу:

Громадянин України, котрий працював за кордоном в іноземній фірмі на підставі трудового контракту, відмовився 28 червня з'явитись на робочому місці. Він пояснив, що цей день в Україні є державним святом та загальнодержавним вихідним днем. Надайте правову оцінку таким діям працівника.

Варіант 26

1. Надайте відповідь на запитання:

1. Вкажіть, які основні акти законодавства України регулюють міжнародні приватно-правові відносини з іноземним елементом?
2. В чому полягає зміст принципу «автономія волі» у міжнародному приватному праві?
3. Охарактеризуйте сучасні підходи щодо регулювання судового імунітету держави?

2. Розв'яжіть задачу:

Після смерті особи без громадянства, що постійно проживала в Україні, постало питання, чи застосовуються положення українського законодавства на відносини щодо спадкування належного їй нерухомого майна, що знаходиться в Республіці Молдові. Надайте відповідні роз'яснення.

Варіант 27

1. Надайте відповідь на запитання:

1. Вкажіть приклади кодифікації звичаїв у міжнародному приватному праві?

2. Наведіть порівняльну характеристику концепцій абсолютного та функціонального імунітету держави у міжнародному приватному праві?

3. В чому полягає зміст процедури екзекватури при визнанні та виконанні іноземних судових рішень?

2. Розв'яжіть задачу:

Суд іноземної держави прийняв рішення про визнання недійсною реєстрації підприємства з іноземними інвестиціями в Україні та виключення відповідних записів з Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України. Чи підлягає таке рішення визнанню та виконанню в Україні?

Варіант 28

1. Надайте відповідь на запитання:

1. Охарактеризуйте правове регулювання питань імунітету держави у законодавстві України?

2. Вкажіть основні колізійні питання щодо регламентації спадкових відносин з іноземним елементом?

3. Охарактеризуйте систему правил про міжнародну підсудність приватноправових спорів з іноземним елементом у законодавстві України?

2. Розв'яжіть задачу:

Громадянин України звернувся із питанням, правом якої держави повинно регулюватися розірвання його шлюбу із громадянкою Республіки Польща, який було укладено під час їх спільного перебування у Єгипті? Надайте відповідні роз'яснення.

Варіант 29

1. Надайте відповідь на запитання:

1. Вкажіть, за яких умов приватноправові відносини є предметом регулювання міжнародного приватного права?

2. Надайте порівняльну характеристику концепцій позитивного та негативного застереження про публічний порядок у міжнародному приватному праві?

3. В чому полягає зміст доктрини «функціонального імунітету» держави в міжнародному цивільному процесі?

2. Розв'яжіть задачу:

Під час продажу канадською фірмою грецькій компанії вантажного морського судна постало питання, законодавством якої держави повинні регулюватись питання переходу права власності на нього, оскільки за законодавством Канади таке майно визнається нерухомими, в той час як за законодавством Греції – рухомим. Яким чином врегулюється дане питання згідно українського законодавства?

Варіант 30

1. Надайте відповідь на запитання:

1. Охарактеризуйте поняття та зміст принципу «найбільш тісного зв'язку» у міжнародному приватному праві?

2. В чому полягає зміст доктрини «функціонального імунітету» держави в міжнародному приватному праві?

3. Охарактеризуйте сучасний стан уніфікації правового регулювання договірної підсудності у міжнародному приватному праві?

2. Розв'яжіть задачу:

Під час судового розгляду майнового спору між подружжям – іноземцями щодо нерухомого

майна, яке знаходиться в Україні, постало питання про дійсність шлюбу між ними, оскільки було встановлено, що на момент його укладення в іноземній державі згідно місцевого законодавства чоловік уже перебував у зареєстрованому шлюбі. Чи буде такий шлюб визнано в Україні?